

УДК 811.112.2'38

DOI 10.3165/2520-6966-2019-13f -96-236-245

М. І. Блакко

кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької мови
Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Емотиви у відображенні картини світу (на матеріалі короткого оповідання П. Зюскінда "Die taube")

Емотиви у короткому німецькому оповіданні розглядаються як засоби відображення емоційної та художньої картини світу. Реконструкція "картини світу" є метою лінгвокультурологічного підходу до вивчення мовних одиниць. Мова розглядається при цьому як засіб інтерпретації сукупності знань людини про світ, її культури, а також ментальності нації. Емоційна картина світу є закодований в емотивній лексиці та її семантиці специфічний емоціональний спосіб вказувати на світ. З'ясовано, що емотиви у короткому оповіданні Патріка Зюскінда "Die Taube" називають, описують та виражають десять базових вроджених емоцій: радість, інтерес, гнів, страждання, страх, огиду, зневагу, сором, вину та здивованість. Здійснено лексико-семантичний поділ емотивів на позитивні та негативні, встановлено їх лексико-граматичну організацію у художньому творі. Кількісний аналіз досліджуваних одиниць виявив, що у тексті оповідання переважають емотиви неагативної семантики – 123 одиниці (96 %). Найчастотнішою емоцією, відображеною в аналізованому творі, є страх – 44 одиниці (34 %). Досліджено лексико-граматичні механізми реалізації авторської художньої картини світу, тобто актуалізації у художніх образах світобачення та світосприйняття письменника. Встановлено, що іменники на позначення емоцій, емоційних станів людини, об'єктів та суб'єктів, що є носіями цих станів, налічують 58 репрезентацій, що становить 45 % від загальної кількості лексичних одиниць. Емотивність аналізованого тексту, домінування серед емотивів лексики з ознаками предметності становлять специфіку твору, реалізовану у художній картині світу. Доведено, що мова відтворює раціональну та емоціональну сторони пізнавальної діяльності людини, а емоційне, чуттєве активно використовується автором тексту як спосіб привернути увагу до соціальних та індивідуальних проблем німецького суспільства.

Ключові слова: емотиви, емоційна картина світу, негативні емотиви, позитивні емотиви, Патрік Зюскінд, художня картина світу, "Die Taube".

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Антропоцентрична лінгвістика керується положенням про те, що наукові об'єкти слід

вивчати з урахуванням їхньої ролі у житті людини та їх сприяння розвитку і самовдосконаленню особистості. Мова, як одна з активних форм пізнання навколишнього середовища, відображає світ, осягнути який розумом людина прагне з давніх-давен [5; 6]. Емоція досліджується у мовознавстві як одна з форм відображення світу, хоча ще у ХХ столітті взаємодія мови та емоцій вважалася маргінальною галуззю прикладної або прагматико-функціональної лінгвістики. Лінгвісти зосереджувалися на відображальній функції мовних виразів, а вплив емоцій на пізнання та регулятори суспільних відносин вважався незначним [11, с. 116; 12]. Відомий вчений-лінгвіст Геннадій Колшанський вважав, що "емоції відображають не явища і предмети навколишнього середовища, а відношення, в яких вони перебувають з людиною, тобто не властивості предметів та явищ, а їх значення для людини" [4, с. 27]. Подібне розуміння емоцій дало підставу дослідникам розглядати емотивні компоненти семантики слова (тобто емоції, які маніфестуються засобами мови) як специфічний (емоціональний) спосіб вказувати на світ через спеціалізовану (емотивну) лексику та її семантику (емотивну) [1, с. 8; 2; 10, с. 2].

Сьогодні лінгвістична наука акумулювала достатню кількість знань про емоції; вже сформована лінгвістична парадигма вивчення емоцій, а психологічна наука визнала факт єдності розуму та емоції у структурі мовної особистості. Експериментально доведено існування взаємозв'язку між психикою, свідомістю, мисленням та мовою. Крім того, не викликає заперечень той факт, що кожна мова має власні емотивні знаки для вербалізації, тобто для відображення та вираження емоційного ставлення людини до світу та до себе [9, с. 13].

Виділення раніше не вивчених частин загальної проблеми.

Антропоцентричність когнітивної лінгвістики дозволяє тлумачити поняття "картина світу" як відображення творчої свідомості, світогляду письменника, його інтенції у процесі створення художнього тексту [7, с. 118]. Актуальність нашої наукової розвідки зумовлена загальною спрямованістю сучасних мовознавчих досліджень на опис тих фрагментів емоційної картини світу, які вербалізовані у художньому тексті. Особлива роль в актуалізації емоційної картини світу належить лексичним засобам – емотивам, які експліцитно або імпліцитно вербалізують емоції.

Звернення до проблеми виокремлення, опису та інтерпретації емотивної лексики відповідає найважливішим потребам сучасності: взаємозв'язок між мовою та емоціями залишається актуальним,

оскільки в епоху панування масової культури все простіше стає апелювати до людини за допомогою емоційних спонувань, через звернення до почуттів або розуму особистості. Сучасне суспільство надає перевагу не власним міркуванням, а все більш охоче слідує за оновленням певних вебсторінок у соцмережі та наслідуює чиюсь приклади, особливо, якщо сформульовані іншими думки чинять емоційний вплив.

Метою цієї статті є встановлення та опис специфіки емотивних знаків у короткому оповіданні П. Зюскінда "Die Taube". Об'єктом дослідження є емотивна лексика цього оповідання, а предметом вивчення – її лексико-семантичні, лексико-граматичні та лінгвокультурологічні особливості.

Виклад основного матеріалу дослідження. Матеріалом нашого дослідження є 128 лексичних одиниць різних частин мови: іменники, дієслова, прикметники, прислівники. Всі одиниці відібрані з оповідання відомого німецького письменника-постмодерніста, автора роману "Парфуми", Патріка Зюскінда. Його новела "Die Taube" / "Голубка" опублікована у 1987 році. В книзі розповідається історія життя "маленької людини", охоронця банку 50-річного Джонатана Ноеля. Головний персонаж новели – самотня людина, яка пережила сильні потрясіння у дитинстві та намагається ізолювати себе від будь-яких подій. Джонатан Ноель мешкає у скромній, маленькій кімнаті та не любить будь-які зазіхання на свій особистий простір. Але одного разу в його спокійному, розміреному житті з'являється голубка.

У проведеному дослідженні виділено емотиви, що називають, описують та виражають у творах десять базових вроджених емоцій за класифікацією американського психолога Керолла Ізарда: радість, інтерес, гнів, страждання, страх, огида, зневага, сором, вина та здивованість [3]. За семантикою всі досліджувані одиниці поділяємо на дві групи за критерієм "позитивна / негативна емоція". Емотиви групи на позначення позитивних емоцій об'єднують лексичні одиниці на позначення радості, інтересу, а емотиви групи негативної семантики позначають страх, відразу, презирство, зневагу, сором, провину, страждання та лють.

Таблиця 1

**Лексико-семантична організація емотивів
у новелі П. Зюскінда "Die Taube"**

№	Лексико-семантична група емотивів	Кількість	
		абсолютна	відносна
1.	Емотиви позитивної семантики	5	4 %
2.	Емотиви негативної семантики	123	96 %
Разом:		128	100 %

Як демонструє кількісний аналіз (табл. 1) лексико-семантичної організації емотивів, у тексті новели переважають емотиви негативної семантики – 123 одиниці (96 %). Основною емоцією, яка червоною ниткою пронизує всю новелу, є страх. Кількість емотивів на позначення страху налічує 44 одиниці, що становить 34 % від загальної кількості аналізованих одиниць. Емотиви описують стан страху, його симптоми, реакцію персонажа на джерело страху. Автор прагне якнайточніше передати всі відтінки однієї з базових емоцій людини *die Angst* "страх" і послуговується синонімами цього слова, наприклад: *das Entsetzen* "жах", *das Grausen* "жах, страх", *der Schreck* "переляк, страх", *die Furcht* "страх". Іменник *die Angst* позначає менший ступінь страху порівняно з іншими членами цього синонімічного ряду: *der Schreck* – *das Grausen* – *das Entsetzen*, а іменник *die Furcht* вказує на осмислене почуття страху перед конкретною, вже відомою небезпекою [8, с. 36]. До емотивів-іменників належать і експресивні композити, наприклад: *die Entsetzenserstarrung* "заціпеніння від жаху", *der Todesschreck* "смертельний переляк", *die Schreckensgedanken* "лячні думки" та інші.

Так, у реченні *Und jetzt erst durchzuckte Jonathan der Schreck, jetzt sträubten sich seine Haare vor blankem Entsetzen* [13, с. 12] головний герой переживає страх, позначений іменником *der Schreck* "переляк, страх", який пройняв його. Семантика цього іменника вказує на несподіваність виникнення страху через небезпеку [8, с. 36], а використання дієслова *durchzucken* "пронизувати", що асоціюється з фізичною дією, робить можливим тлумачення страху як активної сили, яка з'являється раптово і заволодіває людиною. Збільшення ступеня інтенсивності страху позначає сполучення віддієслівного іменника *das Entsetzen* "жах" та прикметника *blank* "розм. справжнісінький". Від цього жаху у Джонатана волосся стало дибки, що характеризує фразеологізм *seine Haare sträubten sich*.

Дієслівний іменник *das Grausen* "жах, страх", який належить до поетичного стилю та має позначку *poem.* [8, с. 36], характеризує стан Джонатана від побаченої на сходах голубки. Пережитий жах надав йому впевненості в своєму намірі ніколи не повертатися в кімнату: *Mit Grausen wendete er sich ab und stieg die Treppe hinunter. Er war sich in diesem Augenblick sicher, daß er nie wieder würde zurückkehren können* [13, с. 22].

Момент раптового виникнення емоції жаху передає іменник *das Entsetzen* "жах, жажливість" [8, с. 36]. Цю раптовість підкреслює іменник *die Erstarrung* "заціпеніння", яке тривало лише мить: *Damals*

floh er, nach einem Moment der Entsetzenerstarrung, in das rettende Postamt, bezahlte seine Stromrechnung [...] [13, с. 39].

Індиферентний синонім *die Angst* "страх" вказує у контексті на страх такого ступеня інтенсивності, позначеного прикметником *fürchterlich* "жахливий", що тіло персонажа починає тремтіти. Знак оклику підсилює емоційний зміст висловлення: *Ja, er hatte Angst! Weiß Gott, er zitterte und hatte Angst, wenn er nur diesen schlafenden Clochard ansah: Er hatte mit einemal fürchterliche Angst davor [...] [13, с. 44].*

Іменники на позначення симптомів та наслідків страху номінують хвороби: *der Kreislaufkollaps* "непритомність", *der Herzinfarkt* "інфаркт міокарда", *der Schlaganfall* "інсульт", *der Tumor im Gehirn* "пухлина головного мозку", *das Stechen im Brust- und Schulterbereich* "поколювання за грудиною та біль у плечах", *der kampffartige Schmerz* "сильний біль", *das Verdämmern des Bewusstseins* "тимчасова втрата свідомості", *die Lähmungserscheinungen* "ознаки паралічу"; а у сполученні з дієсловами та дієприкметниками вказують на такі зовнішні ознаки страху, як *zitternde Hände* "тремтячі руки", *der Schweiß* "піт", *mit wild klopfendem Herzen* "із сильним серцебиттям", *eiskalte Stirn* "холодне наче лід чоло" тощо.

Наведений далі приклад ілюструє зовнішні ознаки страху персонажа після несподіваної зустрічі з голубом у коридорі: холодне наче лід чоло, спітнілі шия та спина, сильне серцебиття, тремтіння, порушення координації рухів тощо: *Er drehte das Sicherheitsschloß, wankte die drei Schritte zum Bett, setzte sich zitternd, mit wild klopfendem Herzen. Seine Stirn war eiskalt, und im Nacken und das Rückgrat entlang spürte er, wie ihm der Schweiß ausbrach [13, с. 13].*

Прикметники *grauenvoll* "жахливий, страшний", *entsetzlich* "жахливий, страхітливий", *fürchterlich* "жахливий, страшний", *ängstlich* "боязкий, несміливий", *ekelhaft* "гидкий, бридкий", *gräßlich* "жахливий, страшний, огидний" тощо характеризують позначений предмет за ступенем вираження страху або дають іронічну оцінку дій персонажа. Так, у наведеному далі фрагменті прикметник *grauenvoll* "жахливий, страшний" у предикативній функції характеризує ступінь вираження огиди, яку відчуває Джонатан від побаченої на вулиці неприємної сцени: *So elend, so ekelreggend, so grauenvoll war dieser Anblick, daß Jonathan noch heute erschauerte, wenn er sich bloß daran zurückerinnerte [13, с. 39].* А у реченні *Über die Taube wollte er gar nicht eingehender reden, dieses entsetzliche Problem ging ja nur ihn selbst etwas an [13, с. 27]* прикметник *entsetzlich* "жахливий, страхітливий"

вживається в атрибутивній функції для характеристики проблеми. Її суть в тому, що птах випадково залетів у коридор, постояв на сходах та напроти кімнати Джонатана Ноеля, залишив там свої екскременти, чим зруйнував спокій та картину світу персонажа, який розгубився від страху та втік із кімнати. На нашу думку, автор у такий спосіб іронізує над несміливою поведінкою 50-річного чоловіка, охоронця чужих лімузинів у банку, людини, яка діє за інструкцією, але у не готова взяти на себе відповідальність у нестандартній ситуації та захистити свій спокій.

Дієслова позначають набуття персонажем певного емоційного стану: страху, напр., *erschrecken* "лякати; злякатися", *schrecken* "лякати", *entsetzen* "жахати, викликати жах"; огиди, напр., *ekeln vor* "відчувати огиду від чогось". Дієслова з семантикою "відчувати" *spüren*, *fühlen*, *empfinden* у сполученнях із соматизмами вказують на симптоми страху, напр., дієслово *spüren* позначає страх Джонатана, який не помітив лімузин, що чекав на проїзд через шлагбаум: *Er eilte nicht, er stürzte hinzu – fast wäre er in seiner Hast gefallen – er schloß das Gatter auf, schob es zurück, er salutierte, ließ passieren, er spürte, wie sein Herz pochte und wie die Hand am Mützenschirm erbehte* [13, с. 37].

Дієслова на позначення звучання та рухів людини, напр., *schreien* "кричати", *erschauern* "здрігатися, тремтіти від чогось" тощо теж використовуються автором для характеристики емоційного стану персонажа. В кінці новели Джонатан переживає страх перед самотністю та виявляє у своїй поведінці крайню невірноваженість. Цей відчай у наведеному фрагменті передає дієслово *schreien* "кричати": *Er war im Begriffe zu schreien. Er wollte diesen einen Satz, dass er doch ohne die anderen Menschen nicht leben könne, in die Stille hinausschreien, so groß war seine Not, so verzweifelt war die Angst des greisen Kindes Jonathan Noel vor der Verlassenheit* [13, с. 68].

Ненавість, яку Джонотан Ноель відчуває до себе та до всього світу – до відвідувачів кафе, машин, викликає у нього думки перетворити весь світ на руїни: *So universal, so titanisch war der Haß des Jonathan Noel an diesem Nachmittag, daß er die Welt in Schutt und Asche hätte legen mögen wegen eines Lochs in seiner Hose!* [13, с. 57]. Авторська характеристика ненависті у наведеному фрагменті як *universal* "універсальну" та *titanisch* "титанічну" та вживання цих епітетів у підрядному наслідковому реченні дозволяють інтерпретувати цю емоцію як таку, що може керувати людиною. А вказівка на причину ненависті – дірка в штанах – дозволяє припустити, що автор іронізує над персонажем, якого дрібниця доводить до психологічного стресу.

Джонатану не вдалося швидко вирішити свою проблему – в ательє мадам Топелль йому запропонували почекати з ремонтом три тижні. Думка про те, що такий тривалий час він мусить ходити на службу в розірваному та заклеєному клейкою стрічкою марки Тезафільм одязі, зіпсувала йому настрої на другу половину дня – він відчував злість та горе: *Den Nachmittag verbrachte er in einer Stimmung von Jammer und Wut. Er stand vor der Bank, auf der obersten Stufe, dicht vor der Säule, lehnte sich aber nicht an, denn er wollte seiner Schwäche nicht nachgeben* [13, с. 53].

Емоція страждання, яку переживає Джонатан, позначається у наведеному контексті дієсловом *leiden* "страждати" та віддієслівним іменником *das Leiden* "страждання". Ці емотиви вказують на діяльність, яка нікому не подобається, проте автор підкреслює бажання персонажа страждати, оскільки страждання виправдовувало та стримувало прояви його ненависті та люті: *Er wollte jetzt leiden. Je mehr er litt, desto besser. Das Leiden war ihm gerade recht, es rechtfertigte und schürte seinen Haß und seine Wut, und die Wut und der Haß schürten ihrerseits wieder das Leiden, denn sie brachten sein Blut in immer hitzigere Wallung und preßten immer neue Schweißwellen aus den Poren seiner Haut* [13, с. 54].

Таблиця 2

Кількісні параметри лексико-граматичної організації емотивів у новелі П. Зюскінда "Die Taube"

№	Частини мови	Кількість	
		абсолютна	відносна
1.	Іменники	58	45 %
2.	Прикметники	50	40 %
3.	Дієслова та дієприкметники	20	15 %
Разом:		128	100 %

Таблиця 2 демонструє, що серед емотивів переважають іменники на позначення емоцій, емоційних станів людини, об'єктів та суб'єктів, що є носіями цих станів – загальна кількість 58 одиниць. Емотиви з семантикою ознаковості, що вказує на властивості, якості об'єктів та суб'єктів, котрі є носіями емоційних станів, налічують 50 одиниць, а дієслів та дієприкметників, яким властиві ознаки активності, дієвості, – всього 20 одиниць.

Отже, проведене дослідження продемонструвало, що особлива роль в реалізації емоційної картини світу належить вербалізованим виразам емоцій – емотивам, які використовуються письменником для унаочнення емоційних станів, носіїв цих станів, властивостей об'єктів

та суб'єктів, дій людини. У творі Патріка Зюскінда "Die Taube" емотиви допомагають автору реалізувати свою інтенцію, емоційно змоделювати інформацію та вплинути на читача. Найчастотнішим емотивом у новелі є лексика на позначення базової емоції страху: 34 % від загальної кількості проаналізованих одиниць. Емоції постають важливим феноменом для німецького соціуму, вони впливають на вчинки людей та керують їх поведінкою, повідомляють про важливі ситуації навколишнього середовища та відіграють визначальну роль у міжособистісних контактах. У художньому творі емотиви виступають як засоби відображення емоційної та художньої картини світу, за допомогою яких автор прагне привернути увагу до соціальних та індивідуальних проблем німецького суспільства. Перспективою подальших досліджень вважаємо вивчення ролі емотивів в іронічному зображенні дійсності у творах П. Зюскінда.

Література

1. Костомаров П. И. Антропоцентризм как важнейший признак современной лингвистики. *Вестник Кемеровского государственного университета*. 2014. № 2 (58). Т. 1. С. 198–203.
2. Кубрякова Е. С. Эволюция лингвистических идей во второй половине XX века (опыт парадигмального анализа). *Язык и наука конца XX века*. Москва: Ин-т языкознания РАН, 1995. С. 144–238.
3. Hielscher M. Emotion und Textverstehen (Psycholinguistische Studien). Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften, 1996. 232 S.
4. Schwarz-Friesel M. Sprache und Emotion. Tübingen: Narr Francke Attempto Verlag, 2013. 400 S.
5. Колшанский Г. В. Соотношение субъективных и объективных факторов в языке. Москва: Наука, 1975. 232 с.
6. Бойко Н. І. Статус емотивного компонента в семантичній структурі експресивного слова. *Наукові записки НДУ ім. Гоголя. Філологічні науки*. Ніжин, 2002. С. 7–14.
7. Водяха А. А. Эмоциональная картина мира: реализация эмоционального кода. *Acta Linguistica*. 2007. Vol. 1. № 2. P. 25–32.
8. Шаховский В. И. Категоризация эмоций в лексико-семантической системе языка. Москва: URSS, 2019. 206 с.
9. Шаховский В. И. Эмоции: Долингвистика, лингвистика, лингвокультурология. Москва: Либроком, 2010. 128 с.
10. Москвичова О. А. Художня картина світу у сучасній лінгвокогнітивній парадигмі. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика"*. Вип. 34. Т. 1. 2018. С. 117–120.
11. Изард К. Э. Психология эмоций. Санкт Петербург: Питер, 2000. 464 с.
12. Рахманов И. В., Минина Н. М., Мальцева Д. Г., Рахманова Л. И. *Немецко-русский синонимический словарь*. Москва: Рус. яз., 1983. 704 с.
13. Süskind P. Die Taube. Zürich: Diogenes Verlag, 1990. 100 S.

References

1. Kostomarov, P. Y. (2014) Antropotsentrizm kak vazhnyy priznak sovremennoy lyngvistiki. [Anthropocentrism as the most important feature of modern linguistics] *Vestnyk Kemerovskogo gosudarstvennogo unyversyteta – Bulletin of the Kemerovo State University*. Vol. 1, No.2 (58), 198–203 [in Russian].
  2. Kubryakova, E. S. (1995). *Evolutsiya lingvisticheskikh idei vo vtoroy polovine XX veka (opyt paradigmalnogo analiza)*. [Evolution of linguistic ideas in the second half of the 20th century (experience of paradigm analysis)] *Jazyk i nauka kontsa XX veka*. Moskva: In-t jazykoznanija RAN [in Russian].
  3. Hielscher, M. (1996) *Emotion und Textverstehen (Psycholinguistische Studien)*. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften. 232 p.
  4. Schwarz-Friesel, M. (2013) *Sprache und Emotion*. Tübingen: Narr Francke Attempto Verlag. 400 p.
  5. Kolshansky, G. V. (1975) *Sootnoshenie subektivnykh i obektivnykh faktorov v yazyke*. [Relation of subjective and objective factors in the language]. Moskva [in Russian].
  6. Bojko, N. I. (2002) Status emotyvnogo komponenta v semantichni strukturi ekspresyvnogo slova [The status of the emotional component in the semantic structure of the expressive word]. *Naukovi zapysky NDU im. Gogolia. Filolohichni nauky. – Scientific notes of NDU them. Gogol. Philological Sciences*, 7–14 [in Ukraine].
  7. Vodjakha, A. A. (2007) *Emotsionalnaya kartyna mira: realizatsiya emotsionalnogo koda*. [Emotional picture of the world: emotional code implementation]. *Acta Linguistica*, Vol. 1, 2. 25–32.
  8. Shakhovsky, V. Y. (2019) *Kategorizatsiya emotsiy v leksiko-semanticheskoy sisteme yazyka*. [Categorization of emotions in the lexical-semantic system of language]. Moskva [in Russian].
  9. Shakhovsky, V. Y. (2010) *Emocyy: Dolingvistika, lingvistika, lingvokulturologiya*. [Emotions: Dolinguistics, linguistics, linguoculturology]. Moskva, [in Russian].
  10. Moskvychova, O. A. (2018) Khudozhnya kartyna svitu u suchasniy linhvokohnitynii paradyhmi [Artistic picture of the world in the modern linguistic cognitive paradigm] *Naukovy visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu. Seriya Linhvistyka – Kherson State University Scientific Bulletin. Linguistics Series. Issue 34*, Vol. 1.[in Ukraine].
  11. Izard, K. E. (2000). *Psykhohohiya emotsiy*. [Psychology of emotions.]. Sankt Petersburg, [in Russian].
  12. Rakhmanov, Y. V., Mlynyna, N. M., Maljceva, D. G. & Rakhmanova, L. Y. (1983). *Nemetsko-russkiy sinonimicheskij slovar* – [German-Russian synonymous dictionary]. Moskva, [in Russian].
  13. Süskind, P. (1990) *Die Taube*. Zürich: Diogenes Verlag. 100 p.
-

M. I. Blazhko

Candidate of Sciences (Germanic Philology), Associate Professor, Head of German Language Department, Faculty of Foreign Languages, Mykola Gogol State University.

Emotives in reflecting worldview: a case of Patrick Süskind's short story "Die taube"

The paper treats emotions in a short German story as a means of reflecting the author's emotional and artistic worldview. Its reconstruction is the goal of the linguocultural approach to the study of language regarded as a means of interpreting the human totality of knowledge about the world, culture as well as the mentality of a nation. The article supports the idea that the emotional worldview is encoded by the semantics of emotional vocabulary referring to the world in a specific emotional way. It is revealed that the linguistic units in Patrick Süskind's short story "Die Taube" name, describe and express ten basic human emotions: joy, interest, anger, suffering, fear, disgust, disrespect, shame, guilt and wonder. The paper divides lexical-semantic units into those denoting positive and negative emotions as well as discusses their lexical-grammatical organization in a work of fiction. The quantitative analysis of the words under study finds that negative semantics is predominant in the story being expressed by 123 linguistic units (96%). The most frequent emotion rendered in the analyzed work is that of fear represented by 44 units (34%).

The article discusses the lexical grammatical mechanisms of implementing the author's artistic worldview, i. e. its actualization in the artistic images of the writer's worldview. Nouns referring to emotions, emotional states of a person, objects and subjects serving as carriers of those states are found to have 58 representations, which is 45% of the total number of lexical units.

The emotionality of the analyzed text and the dominance of the vocabulary with objective meaning are the specific features of the author's worldview. It is proved that language reproduces rational and emotional aspects of human cognitive activity while emotional and sensual aspects of worldview are actively employed by the author of the text to draw the audience's attention to social and individual problems of German society.

Key words: emotives, emotive worldview, negative emotives, positive emotives, Patrick Süskind, belletristic worldview, "Die Taube".